

Allmänt om fastigheten

Fastighetens läge

Murberget 1:1 är som det låter beläget kring Murberget och läns museet i Härnösand och består av ett skifte.

Fastighetens storlek

Den totala arealen är ca. 42 ha. varav ca. 33 ha. är produktiv skogsmark. En stor del av skogsmarken är dock ytterst lågproducerande hållmarkstallskog.

Beskrivning

Den norra delen av fastigheten (norr om kraftledningarna) domineras av stora områden med mycket mager hållmarkstallskog där tall är det dominerande trädslaget. De mer högproducerande delarna av fastigheten ligger söder om kraftledningarna och domineras av gran. Gran är även dominerande totalt på fastigheten med 60% av virkesvolymen. Virkesproduktion har dock en nedtonad betydelse. I skogsvårdslagens mening så är bestånd 1, 3 & 14 egentligen sk impedimentmark. Dvs mark som pga sin låga virkesproduktion (<1 m³sk/ha/år) inte räknas som skogsmark. Men i planen har denna areal ändå tagits med i o m dess stora betydelsen för området karaktär. Viktigt att påpeka är att det inom dessa bestånd enligt skogsvårdslagen inte är tillåtet att bedriva något skogsbruk, annat än plockhuggning av enstaka träd.

Produktion - förutsättningar och målförslag

Skogsmarkens förutsättningar

Även om virkesproduktion har en nedtonad betydelse så finns det i enstaka bestånd goda förutsättningar till god virkesproduktion utan att komma i konflikt med övriga intressen på fastigheten.

Slutavverkning: Avdelning 8, 16, 22, 23 & 28 avverkas inom en snar framtid. Alla bestånden är helt grandominerade och börjar nå en ålder då tillväxten har avtagit kraftigt och rötskador börjar uppkomma. Denna typ av skog kan inte glesas ur genom gallring eller plockhuggning och heller inte överhållas i någon större utsträckning. Därför är det bättre att slutavverka och ersätta med ny skog. Skog som bör skötas för att på sikt bli en blandskog med hög eller mycket hög lövinblandning. Kan lämpligen ske genom en snar men gles granplantering efter avverkning och uttag av avverkningsrester (GROT). Dvs ca 800-1000 större granplantor/hektar. Björk och andra lövträd kommer självföryngra sig omgående. Dessa bestånd kommer därefter behöva skötas relativt återkommande genom

röjning. Undantaget är bestånd 23 som skall hållas öppet som ett fönster mot havet. Här behövs återkommande röjning eller bete för att området inte skall växa igen med lövträd och annan vegetation.

Gallring: Gallring är en åtgärd som syftar till att öppna upp och glesa ur i ett för tätt bestånd och flytta över virkesproduktionen på färre stammar som på så sätt får en högre tillväxt och bättre dimensionsutveckling. Höggallring innebär förenklat att man plockar ut de större träden och lämnar kvar de klenare. Låggallring är raka motsatsen. Kvalitetsgallring innebär att man försöker göra ett så jämnt uttag som möjligt över ytan och lämna kvar ett blandat bestånd med avseende på dimensioner, men med ett jämnare avstånd mellan kvarvarande träd – ett jämnare förband. Oavsett inriktning på gallringen så är det på denna typ av fastighet extra viktigt att vara försiktig i åtgärden och minimera skadorna på både mark och kvarvarande träd. Synintrycket efter gallring är mycket viktigt. Samtidigt innebär alla former av gallrings- och röjningsåtgärder att man en tid efter åtgärden upplever beståndet som risigt och fult. Men detta är något som rättar till sig naturligt med tiden. Syftet med åtgärden är hela tiden ett öppnare och glesare bestånd än vad man utgick ifrån. Det handlar bara om en tidsfaktor innan man når dit efter att åtgärden har utförts.

Gallring kan med fördel ske i bestånd 15, 21 och 24. I de två förstnämnda handlar det om relativt konventionell gallring för att gynna barrträdens fortsatta utveckling. I bestånd 24 rör det sig dock om en gallring/plockhuggning av beståndets barrträd. På så sätt skapas luckor i beståndet som successivt föröyrgras av lövträd. Leder på sikt till ett skittat lövskogsbestånd som kommer fungera som en sikt- och bullerskärm mot järnvägen och industrierna i bakgrunden.

Röjning: Röjning har samma biologiska motiv och syfte som inledningsvis beskrevs om gallring. Skillnaden är att åtgärden görs i ett tidigare skede i skogens utveckling och att normalt inget virkesuttag görs. Det som röjs bort får ligga kvar och åtgärden utförs normalt med röjsåg.

På fastigheten är röjning aktuellt i bestånd 7 och 29. Bestånd 7 är ett mycket tätt contortatallbestånd. Bör röjas konventionellt till ca 2 meters förband mellan träden. Contortatall (som även finns i bestånd 5) hör inte riktigt hemma i den övriga miljön på fastigheten, men bägge bestånden ligger undanskymt och svårtillgängligt. Dessa bestånd bör därför skötas produktionsinriktat fram till ca 50 års ålder. Därefter avverkas bestånden och ersätts med vanlig svensk tall. Bestånd 29 bör röjas för att gynna lövträden som på sikt ska ge ett naturligt buller- och siktskydd mot järnvägen.

Naturvård - förutsättningar och målförslag

Allmän naturvärdesbedömning och förslag till målklasser

De föreslagna målen i varje skogsbestånd syftar till att skapa en kostnadseffektiv och biologisk funktionell avvägning mellan produktion och miljö. Inom miljöbegreppet ryms här även sociala och rekreationsmässiga aspekter.

Kulturmiljöer

Hela området har av naturliga skäl en påtaglig kulturhistorisk prägel. Kopplat till den rena skogsmarken är det dock främst bestånd 4 och 6 som berörs i någon större omfattning. Längs den stig som passerar genom dessa två bestånd finns ett antal bronsåldersgravhögar. Inom bestånd 4 kommer en avverkning att ske i syfte att frilägga och öppna upp skogen i anslutning till dessa gravhögar. Detta sker genom att all gran avverkas och all tall och björk lämnas kvar. Klen undervegetation röjs bort och allt ris samlas ihop och tas ut som biobränsle. Kvar blir en mycket gles och öppen tall-björkskog längs stigen med havsutsikt. Vilket i sin tur skapar en mer genuin miljö kring gravhögarna som ursprungligen låg vid strandlinjen under en tid då granen ännu inte hunnit invandra i landskapet.

Naturvärden

Fastigheten har inga specifikt höga naturvärden och de naturvärden som finns är främst knutna till riktigt gamla tallar i hållmarksområdet (bestånd 1 & 3) samt naturvärden knutna till gran i det storblockiga och variationsrika bestånd 6.

Rekreationsvärden

Rekreationsvärdet på fastigheten är stort. Huvuddelen av besökarna rör sig inom själva friluftsmuseet söder om kraftledningarna. Men även området norr om kraftledningarna nyttjas flitigt, både av närboende och besökare. Inom hela området finns rikligt med väl upptrampade stigar.

Specifikt viktiga områden för friluftsliv och rekreation (utöver själva friluftsmuseet) finns främst i områdets norra delar. Toppen på Murberget i bestånd 1 är en intressant plats väl värd att utveckla. Utsikten är begränsad i o m talltopparna. Ett mindre utsiktstorn á 3-5 meter högt skulle kunna göra det möjligt att se havet. Tillsammans med ett vindskydd och en iordningställd grillplats med bänkar skulle detta göra Murbergstoppen till en given besökspunkt. Fortsättningen ner genom hållmarkstallskogen (bestånd 3) är också trevlig, om än utan behov av aktiva åtgärder. Bestånd 4 kommer efter planerad avverkning få en helt annan karaktär än idag och jämfört med omgivande bestånd. Högst troligt ett trevligt område med havsutsikt och möjlighet att informera om bronsåldersgravarna. Bestånd 6 är ett storblockigt och spännande granbestånd där stigen är lite bökgig och besvärlig, vilket dock bidrar till upplevelsen av beståndet och präglas av områdets karaktär.

Alla dessa bestånd knyts samman av en befintlig stig som utgår från och återkommer till fåboden. Varvet runt är 1,4 km. Denna slinga bör utvecklas och lyftas fram genom bättre märkning och skyltning.